

PRESSEMELDING

”LISTHAUG-EFFEKTEN” SLÅR BEINA UNNA BONDENS INNTEKTER.

Budsjettnemda for jordbruket har lagt frem resultat og prognoser for inntektsutviklingen i jordbruket som danner grunnlag for årets jordbruksforhandlinger. Talla viser en beregnet inntektsnedgang på kr.23.500 pr årsverk i 2019. Årsakene er overproduksjon i mange produksjoner og dermed stagnering i markedspriser sammen med en stagnasjon i etterspørselen etter melk og kjøtt. Dette skjer samtidig med at kostnadene for innkjøpsfaktorer og renter øker. Tørkesommeren og avlingssvikten i 2018 gir bare til en viss grad utslag på disse talla siden beregningene er basert på normaliserte regnskap.

Spesielt negativt er det for produksjoner på korn, svin og sau, mens frukt og bærproduksjon har en positiv utvikling.

Frisleppet som kom i oppgjøret for 2014, har slått tungt inn i form av overproduksjon for både sau, egg og svin. Siden næringa er ansvarlig for markedsbalanse blir overproduksjonen kostbar for bøndene både i form av lav avregningspris og økte omsetningsavgifter som brukes til å regulere markedet. Dette er noe av arven fra Sylvi Listhaug som landbruksminister.

Når det gjelder økonomien innen kornproduksjon nøler man i for stor grad med å betale skikkelig for kornet siden det i neste omgang medfører kostnader enten for produksjoner med mye kraftfor eller i form av prisnedskrivning som vil utgjøre en stor del av jordbruksoppjøret, dersom ikke prisen på kraftforet skal øke dramatisk.

Dette er dramatiske prognoser i en tid hvor andre arbeidstakere øker sin reallønn betydelig. Det kreves betydelig handling i årets jordbruksoppgjør dersom målsettingen om å tette inntektsgapet mellom landbruket og andre næringer skal bli en realitet. Frisleppet fra 2014 både på struktur og kvoter må reverseres for å få balanse i markedet igjen. I tillegg må alternativer til bruken av kraftfor stimuleres. Økt beite som alternativ til kraftfor vil både stimulere til landbrukets samfunnsoppdrag gjennom å produsere kulturlandskap samtidig som det demper produksjonen. Ved å gi bønder et økonomisk alternativ til å bruke kraftfor står man friere til å øke kornprisen for å bedre økonomien til kornprodusentene. Dette er helt avgjørende for å øke norsk matsikkerhet og ta tilbake noe av kornarealet som har gått ut av drift eller omlagt til grasproduksjon.

Angvik 19.april 2019

Stein Brubæk

Fylkesleder i Møre og Romsdal Bonde- og Småbrukarlag

For ytterligere informasjon tlf. 915 63 259